

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕

สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาพระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส ๑๓๑๐๑
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา.....
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ บทที่ ๔ เรื่องที่ ๓ การพัฒนาจิตตามแนวทางของพระพุทธศาสนา (ต่อ) เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง
 ครูผู้สอน : คุณครูคมลิต นามไว โรงเรียนบ้านม่วง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

๒. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ตัวชี้วัด

ส ๑.๒ ป.๓/๖ เห็นคุณค่าและสวดมนต์แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. สวดมนต์ แผ่เมตตา และฝึกสติและสมาธิได้ (K, P)
๒. ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง การนอนอย่างมีสติได้ (K, P)
๓. ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียนได้ (K, P)
๔. เห็นคุณค่าของการสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา (A)

๔. สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- ฝึกสวดมนต์ไหว้พระ สรรเสริญคุณพระรัตนตรัย และแผ่เมตตา
- รู้ความหมายและประโยชน์ของสติและสมาธิ
- รู้ประโยชน์ของการฝึกสติ
- ฝึกสมาธิเบื้องต้นด้วยการนับ ลมหายใจ
- ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และการนอนอย่างมีสติ
- ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

พิจารณาตามหลักสูตรของสถานศึกษา

๕. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การสวดมนต์ แผ่เมตตา ฝึกสติในอิริยาบถต่างๆ เป็นการฝึกทำจิตให้สะอาด เป็นพื้นฐานของสมาธิตามแนวทางของพระพุทธศาสนา

๖. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการคิด
 - ๑) ทักษะการแสวงหาความรู้
 - ๒) ทักษะการปฏิบัติ
 - ๓) ทักษะการวิเคราะห์
 - ๔) ทักษะการสรุปองค์ความรู้
 - ๕) ทักษะการนำความรู้ไปใช้
๒. ความสามารถในการสื่อสาร
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๗. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย รับผิดชอบ
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีการสอนโดยกระบวนการปฏิบัติ
ขั้นนำ

๑. ครูและนักเรียนทบทวนความรู้เดิม

ขั้นสอน

ขั้นที่ ๓ ทำเองโดยไม่มีแบบ

๑. ครูให้นักเรียนแต่ละคนปฏิบัติด้วยตนเองโดยไม่ดูแบบเกี่ยวกับการพัฒนาจิตตามแนวทางของพระพุทธศาสนา ดังนี้
 - สวดมนต์ไหว้พระ แผ่เมตตา
 - ฟังสติและฟังสมาธิ โดยการนับลมหายใจเข้าออก การยืน การเดิน การนั่ง และการนอนอย่างมีสติ
 - ฟังการฟัง การอ่าน การคิด การถาม การเขียน อย่างมีสมาธิ

ขั้นที่ ๔ ฟังทำให้ชำนาญ

๑. ครูให้นักเรียนฟังสติและสมาธิก่อนเรียนในวิชา สังคมศึกษาฯ หรือตามโอกาสที่เหมาะสม และให้นักเรียนนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ขั้นสรุป

๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการพัฒนาจิตตามแนวทางของพระพุทธศาสนา (การปฏิบัติตนในการพัฒนาจิตตามแนวทางของพระพุทธศาสนา มีดังนี้
 ๑. การสวดมนต์ไหว้พระและแผ่เมตตา การสวดมนต์เป็นการแสดงความนอบน้อมต่อพระรัตนตรัย คือ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ ทำให้จิตใจมีความสงบ ทำให้เกิดสติซึ่งเป็นพื้นฐานของสมาธิและปัญญา ส่วนการแผ่เมตตาช่วยลดกิเลสและความเห็นแก่ตัวลง ทำให้จิตสงบ
 ๒. การฟังสติและสมาธิ เป็นการควบคุมความคิดและจิตใจให้จดจ่ออยู่กับสิ่งที่ทำ โดยนึกไว้เสมอว่า กำลังทำอะไร ต้องทำอย่างไร และระมัดระวังไม่ให้เกิดความผิดพลาด ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การนับลมหายใจ การฟังการยืน การเดิน การนั่ง และการนอนอย่างมีสติ

๓. การฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน เป็นการควบคุมกาย วาจา และใจ ให้จดจ่ออยู่กับสิ่งที่กำลังทำ ทำให้จิตสงบ เกิดปัญญา สามารถปฏิบัติสิ่งที่ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ)
๒. นักเรียนทำแบบฝึกปฏิบัติทักษะรวบยอด สังคมศึกษาฯ ป.๓ แล้วนำส่งครูตามเวลาที่กำหนด จากนั้นครูตรวจสอบความถูกต้อง
๓. ให้นักเรียนบันทึกผลการพัฒนาจิตด้วยการฝึกสติและสมาธิเป็นเวลา ๑ สัปดาห์ แล้วนำส่งครู
๔. นักเรียนทำแบบวัดและบันทึกผลฯ สังคมศึกษาฯ ป.๓ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ศาสนานำรู้ บทที่ ๔ ชาวพุทธที่ดี
๕. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ศาสนานำรู้ หน่วยย่อยที่ ๔ (บทที่ ๔) ชาวพุทธที่ดี ครูตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำคะแนนสอบหลังเรียนไปเปรียบเทียบกับ การทดสอบก่อนเรียนเพื่อดูพัฒนาการของนักเรียน และส่งเสริมนักเรียนที่ทำแบบทดสอบแล้วไม่ได้เกณฑ์ตามที่กำหนด
๖. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด) เรื่อง การสาธิตการปฏิบัติตนเป็นชาวพุทธที่ดี โดยฝึกการปฏิบัติตนเป็นชาวพุทธที่ดีอย่างชำนาญ แล้วมาสาธิตให้ครูประเมินผล โดยให้ครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้
 - ๑) การปฏิบัติตนต่อพระสงฆ์ ศาสนสถาน ศาสนวัตถุ ของพระพุทธศาสนา
 - ๒) การอาราธนาศีลและสมาทานศีลในศาสนพิธี
 - ๓) การแสดงตนเป็นพุทธมามกะตามขั้นตอน

๙. การวัดและประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ๑) สวดมนต์ แผ่เมตตา และฝึกสติและสมาธิได้ ๒) ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง การนอนอย่างมีสติได้ ๓) ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียนได้ ๔) คุณค่าของการสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา	- สังเกตการฝึกปฏิบัติจริง - ตรวจสอบแบบฝึกปฏิบัติทักษะรวบยอดฯ - ตรวจสอบแบบบันทึกผลการพัฒนาจิตด้วยการฝึกสติและสมาธิ - ตรวจสอบแบบวัดและบันทึกผลฯ	- การฝึกปฏิบัติจริงของนักเรียน - แบบฝึกปฏิบัติทักษะรวบยอดฯ - แบบบันทึกผล - แบบวัดและบันทึกผลฯ	- ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์ - ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์ - ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์ - ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
๕) การนำเสนอผลงาน	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
๖) พฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
๗) คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- สังเกตความมีวินัย ความรับผิดชอบ	- แบบประเมินคุณลักษณะ	- ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
	ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่น ในการทำงาน	อันพึงประสงค์	
การประเมินหลังเรียน ทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ศาสนานำรู้ หน่วยย่อยที่ ๔ (บทที่ ๔) ชาวพุทธที่ดี	- ตรวจสอบแบบทดสอบ หลังเรียน	- แบบทดสอบหลังเรียน	- ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
การประเมินชิ้นงาน/ ภาระงาน (รวบยอด) - การสาธิตการปฏิบัติตน เป็นชาวพุทธที่ดี	- ตรวจสอบการสาธิตการปฏิบัติ ตนเป็นชาวพุทธที่ดี	- แบบประเมินชิ้นงาน/ ภาระงาน (รวบยอด)	- ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๑๐. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียนวิชา สังคมศึกษาฯ ป.๓ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ศาสนานำรู้ บทที่ ๔ ชาวพุทธที่ดี
- ๒) แบบฝึกปฏิบัติทักษะรวบยอด สังคมศึกษาฯ ป.๓ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ศาสนานำรู้ บทที่ ๔ ชาวพุทธที่ดี
- ๓) แบบวัดและบันทึกผลการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ ป.๓ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ศาสนานำรู้ บทที่ ๔ ชาวพุทธที่ดี
- ๔) แบบบันทึกผลการพัฒนาจิตด้วยการฝึกสติและสมาธิ

แหล่งการเรียนรู้

- เว็บไซต์ YouTube

แบบบันทึกหลังแผนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

แนวทางการแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นายคมลิต นามไว)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการ

...../...../.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางบุษราคัม อดิศา)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านม่วง

...../...../.....